

GAZETA KALISKA

Pismo codzienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

CENA OGŁOSZEŃ:

Za 1 wiersz non. lub jego miejsce
na str. 1.2.3. m. 250., w tekście m. 200
Nekrologi 250 mk. zwyczajne 120 mk.

Adres Redakcji i Administracji
Kalisz, Al. Józefiny 1. Tel. № 91.
Otwarta od 9—12 i od 2—6 po poł.

№ 163 (7202).

Piątek, dnia 21 lipca 1922 r.

Rok XXX

Tow. Przemysłu Naftowego B-cia Nobel w Polsce

Oddział w Kaliszu, Al. Józefiny 15, tel. 155.

Poleca: **naftę rafinowaną** z dostawą do sklepów, a także **olej wrzecionowy, olej maszynowy, olej motorowy i olej samochodowy.**

2014

Rząd Korfantego.

Premier Korfanty sformował listę gabinetu.
Skirmunt i Michalski pozostają.

WARSZAWA. Premier Korfanty ostatecznie skompletował gabinet ministrów w następującym składzie:

Prezes ministrów: **WOJCIECH KORFANTY**,

Minister spraw zagranicznych: **KONSTANTY SKIRMUNT**,

Minister spraw wewnętrznych, dotychczasowy wiceminister **WEJCHERT**,

Min. skarbu — **JERZY MICHAŁSKI**,

Min. spr. wojskowych — gen. **SOSN-KOWSKI**,

Min. przemysłu i handlu — kierownik **STRASSBURGER**,

Nin. sprawiedliwości — **J. KUCZYŃSKI**,
Min. oświaty — prof. **EMIL GODLEWSKI**,

Min. rolnictwa — **ADOLF BINIŃSKI**,
Min. robót publicznych — **WŁ. KUCHARSKI**,

Min. poczt i telegr. — **JAN DĄBROWSKI**,

Min. zdrowia — dr. **WŁ. STANKIEWICZ**,
Min. kolei — vacat.

Min. ochrony pracy — vacat.

Do późnej nocy Belweder nie otrzymał zawiadomienia o ogłoszeniu listy kandydatów.

Naczelnik Państwa odsyła p. Korfantego do jego mocodawców.

WARSZAWA. Kancelaria Cywilna Naczelnika Państwa komunikuje:

„Dziś, w dniu 19 b. m., o godz. 12 w południe zgłosił się na audjencję do p. Naczelnika Państwa poseł Korfanty i przedłożył p. Naczelnikowi Państwa listę przez siebie proponowane go gabinetu. Wywiązała się krótka dyskusja. P. Naczelnik Państwa powołał się na list swój do p. Marszałka Sejmu Ustawodawczego z dnia 14 bm., w którym to liście p. Naczelnik Państwa oświadczył, że w pracy p. Korfantego nad utwor-

zeniem gabinetu udziału brać nie może i zapowiedział swoją dymisję. Dalszą procedurą p. Naczelnik Państwa skierował pana Korfantego do jego mandatarjuszów“.

Po oświadczeniu p. Naczelnika Państwa p. Korfanty odezwał się: „A to się wytworzyła nowa sytuacja“. P. Naczelnik Państwa przerwał: „Sytuacja dla mnie w niczem się nie zmieniła od chwili wystosowania listu w dniu 14 b. m. do p. Marszałka Sejmu“. Na tem audjencja została ukończona.

Nominacja gabinetu Korfantego nie podpisana

WARSZAWA 20. Konferencja p. Naczelnika Państwa z p. Korfantym została zakończona.

P. Naczelnik Państwa oświadczył, że wyciągnie konsekwencje w związku ze składem osobowym przedstawionej sobie listy gabinetu.

Nominacje dotychczas nie są podpisane. Naczelnik Państwa odmówił podpisania nominacji kandydatów na ministrów.

Wykrycie centrali druków w Warszawie

WARSZAWA 20. Służba bezpieczeństwa wykryła centralny skład bibuły komunistycznej. Właściciel mieszkania został aresztowany.

Znaleziono 7 pudów druków bolszewickich. Ulokowane były w olbrzymich koszarach w alizkach.

Były to świeże numery pism „Sztandar Komunistyczny“, „Czerwony Sztandar“, „Gromada“, pismo dla ludzi masę odezów.

Wielka stacja iskrowa w Warszawie

WARSZAWA. Prace nad utworzeniem wielkiej stacji radiotelegraficznej w Warszawie są w pełnym toku. Stacja będzie się mieścić na froncie Cytadeli II A. Całkowite urządzenie dostarczy na mocy zawartej umowy amerykańskie towarzystwo Radio-Corporation. Aparaty do nowej stacji, przywiezione z Ameryki do Gdańska, zostały w krótkim czasie dostawione na miejsce.

Rozpoczęto budowę budynków na stację nadawczą, która już jest na ukończeniu. Montowa-

Dr. P. KLINGER
SPECJALISTA
chorób wenerycznych i skórnych
.. (analizy krwi na syfilis) .. 1402
przyjmuje codziennie: od 8 1/2—10 i od 4—7,
w niedziele i święta od 11—1. Towarowa 3, I p.

CUKIERNIA
A. SCHAUB R. KOZŁOWSKI i S-ka
WARSZAWSKA № 13. 2018

6 Bilardów.

Kopalnie i zakłady przemysłowe

„Pereswit“

W SULEJOWIE

polecają znane **WAPNO.**
ze swej dobroci

Wyłączne przedstawicielstwo na Kalisz i okolice

Dom Handlowy W. Stadnicki i S-ka.
Kalisz, Józefiny 8. 2067

nie wiec jest również rozpoczęte i do końca roku bieżącego ma stanąć 5 wież. Stacja odbiorcza ma stanąć obok Grodziska, gdzie w tym celu zakupiono odpowiedni budynek tak zw. Czerwony Dwór.

Na wybrzeżu Ameryki Północnej oddaje Radio-Corporation do rozporządzenia Polski jedną stację, która będzie nadawać depeze do Polski, a jednocześnie będzie stacją odbiorczą dla depeze z Polski.

Koszt całego urządzenia wyniesie około miliona dolarów. Suma ta będzie spłacona ratami w ciągu kilku lat.

Wielka stacja radiotelegraficzna zostanie prawdopodobnie uruchomiona przy końcu roku bieżącego—najpóźniej zaś w pierwszym kwartale roku przyszłego.

Aresztowanie komunistów w Warszawie

WARSZAWA 20. W myśl zarządzeń o nie dopuszczeniu do wystąpień komunistycznych organa policji śledczej aresztowały podczas manifestacji 20 osób.

Rozrzuciły one odezwy komunistyczne oraz wznosiły antypaństwowe okrzyki.

Aresztowani zostali przekazani sądziemu śledczemu.

Spisek Leona Toeplitza

WARSZAWA 20. W związku z wykryciem spisku Leona Toeplitza aresztowano piątego i ostatniego członka jacejki bolszewickiej w 1 pułku łączności.

Jest nim podchorąży Moszand, zwolniony ostatnio z powodu choroby z wojska.

Przebywał on na agitacji w Zagłębiu, gdzie został aresztowany w jednej z kopalń.

Moszand przyznał, się, że należał do spisku organizowanego przez studenta Toepfza i potwierdził ujawnione przez władze bezpieczeństwa szczegóły zbrodniczej działalności szajki komunistów.

Litwini palą i mordują

WILNO. „Dziennik Wileński” donosi, że w nocy z dnia 16 na 17-ty lipca regularny oddział wojska litewskiego otoczył wieś Dewglerdziszki w pasie neutralnym w okolicy Trok. Żołnierze litewscy napadli na posiadłość gajowego okrażyli zabudowania, poczem podpalili budynki mieszkalne, stajnie i stodoły. Litwini mordowali każdego, kto próbował umknąć z palących się domów. Liczba ofiar dosięga kilkunastu osób i nie jest jeszcze narazie ustalona.

Bolszewicy wkraczają na terytorjum Łotwy

KOWNO. „Echo Litwy” zamieszcza niepokojące pogłoski z nad granicy łotewskiej i estońskiej. Z Rygi otrzymano wiadomość, że grupa żołnierzy czerwonej armii przeszła przez granicę łotewską i dopuściła się szeregu rabunków na terytorjum łotewskim. Nad granicą estońską około Izborska na południe od Pskowa bolszewicy skoncentrowali znaczne siły wojskowe, wśród których komisarze polityczni prowadzą agitację za koniecznością wojny z Estonią. Komisarze tłumaczą przytem żołnierzom, że trzeba siłą wziąć zboże, którego burżuazja estońska nie chce dobrowolnie oddać.

Ofiara domu gry w Zopotach

WARSZAWA. W szalecie publicznym przy Placu Teatralnym zastrzelił się niejaki Adolf Abram Berko, kupiec. Powodem samobójstwa jak się okazało, było przegranie w kasynie w Sopotach większej sumy gotówki.

Samobójstwo morderców Rathenau'a

HALLE. Dn. 17 bm. udało się urzędnikom policyjnym wykryć kryjówkę zbiegłych morderców Rathenau'a, a mianowicie Fischera i Kerna na zamku Saleck w pobliżu miejscowości Coesem. Gdy policjanci o godz. 7 wiecz. rozpoczęli wylamywanie drzwi siekierami, obaj mordercy odebrali sobie życie wystrzałami z rewolwerów.

Uchwała P. S. L.

WARSZAWA 20. Klub P. S. L. (Piast) odbył posiedzenie w godzinach wieczornych po wczorajszym posiedzeniu plenarnym Sejmu. W wyniku narad klub P. S. L. uchwalił następującą rezolucję w sprawie odesłania do komisji konstytucyjnej projektu ordynacji wyborczej:

„Klub P. S. L. widzi w odesłaniu ordynacji wyborczej w toku trzeciego czytania jeszcze raz do komisji konstytucyjnej, planową akcję, zmierzającą do odroczenia terminu wyborów do Sejmu, i stwierdza, że jest to złamaniem uchwały sejmowej, ustalającej termin wyborów do nowego Sejmu najpóźniej na dzień 1 października bieżącego roku.

Klub P. S. L. stwierdza równocześnie, że uchwałę tę przełamały te właśnie stronnictwa, które swego czasu, w sposób demagogiczny, zainicjowały przeprowadzić w Sejmie ustalenie powyższego terminu wyborów.”

Burza

KRAKOW. W niedzielę ubiegłą między g. 1. a 3 popoł. okolica Bochni była widownią żywiołowej katastrofy. W tym właśnie czasie szalał tu orkan, który na przestrzeni sześciu kilometrów w mieście i najbliższej okolicy, poczynił niebywałe wprost szkody, siegające miliardów.

Wiatr pozrywał dachy, połamał drzewa, zniszczył ładny park, znajdujący się przy tutejszej kopalni soli, zostawiając w nim kilkanaście drzew załedwie; wszędzie widać poobalane parkany, powyrwane sztachety, zwały drzew, które zagrządzały przejścia.

W polu orkan zniszczył zupełnie zasiewy, wbijając je w ziemię; pola ziemniaczane zmieniły się do niepoznania i jakby przeorano, bo ziemniaki wyrzucone na wierzch, gdy nań zarzucono ziemię.

Jak słychać, w całym kraju szalała w dniu tym wichura, ale nigdzie chyba nie wyrządziła ona tak dotkliwych strat, jak u nas.

Z RADY MINISTRÓW

WARSZAWA. Rada ministrów na posiedzeniu dnia 18-go lipca uchwaliła zatwierdzić statut warszawskiej Szkoły Sztuk Pięknych, przyjął wnioski w przedmiocie ratyfikacji handlowej między Polską a Szwajcarią, w sprawie składu komisji, mającej zbadać stan placówek polskich w Moskwie, w sprawie sieci dróg państwowych, w sprawie zatrudnienia zdemobilizowanych oficerów oraz szereg wniosków o rozciągnięciu mocy obowiązującej różnych ustaw na ziemię wileńską. W końcu rada ministrów zatwierdziła kilka spraw natury administracyjnej.

Wielki pożar w Mokotowie

WARSZAWA 19. Dziś o godz. 6 rano w Mokotowie przy ul. Grażyny Nr. 7 wybuchł pożar w fabryce posadzek p. f. Tomasz Danęcki i S-ka. Ogień powstał w suszarni, gdzie znajdowało się trzy wagony nawpół wykończonych klepek dębowych, które przesyczone jakąś łatwopalną substancją, przy zetknięciu się z ogniem raz po raz eksplodowały.

Kradzież 24 milionów marek w pociągu

WARSZAWA. Dnia 13 czerwca br. w nocnym pociągu pociągach z Warszawy do Lwowa z przedziału drugiej klasy skradziono na szkodę firmy „Agrafia” we Lwowie, małą ręczną z brązowej masy papierowej z mosiężnej okuciem na rogach, walizkę, zawierającą 9340000 marek.

Z kwoty tej było w jednym oryginalnym pakiecie w notach a 5000 mk., reszta po 1000 sztuk a 5000 mk., t. zn. 8 paczek po 500.000 mk. i 34000 w notach a 5000 mk.

Ponadto w walizce znajdował się 1 pakiet zaw. 100 sztuk biletów skarb. a 100000 marek i 1 pakiet zaw. 100 sztuk biletów skarb. a 50000 mk., oraz 3 sztuki biletów skarb. a 100000 marek.

Ogólna suma skradzionych pieniędzy wynosi 24,640,000 mk.

Kradzieży tej dopuścili się dwóch nieznanym robotników, którzy zamienili tę walizkę na inną podobną, w której znajdowało się 5 bochenków chleba.

Poszkodowana firma wyznaczyła za wyszukanie sprawców kradzieży nagrodę w wysokości 50 proc. od skradzionej sumy.

Urlopy robotnicze.

Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej komunikuje, że w sprawie stosowania ustawy z dnia 10 maja 1922 r. o urlopach dla pracowników (Dz. Ust. Rz. P. Nr. 40, poz. 334), została wydana następująca instrukcja:

„Ponieważ ujawnia się różnorodne rozumienie przepisów ustawy powyższej. Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej wyda w najbliższym czasie rozporządzenie wykonawcze w sprawie ich stosowania. Przy rozstrzyganiu spraw z ustawą tą związanych należy stosować się do poniższych wskazówek oraz do przepisów, zawartych w rozporządzeniach, które zostaną wydane.

Do art. 1-go. Ustawa daje „prawo do korzystania co rok z płatnego urlopu”, lecz nie czyni z tego obowiązku; wobec tego pracownik może z prawa swego w pewnym roku nie skorzystać, jednak przedsiębiorca nie może nań wywierać w tym kierunku nacisku; nie może również obowiązywać punkt umowy pracy, pozbawiający z góry pracownika urlopu, — chyba że na to zezwoli rozporządzenie, wydane na zasadzie art. 6-go ustawy.

Pracownik, zrzekający się przyznanego urlopu, nie ma prawa z tego tytułu do żadnego dodatkowego wynagrodzenia.

Pracownicy stali, pracujący rok cały w przedsiębiorstwach sezonowych, choćby główna praca tych przedsiębiorstw trwała krócej, niż 10 miesięcy w roku, posiadają prawo do urlopu.

W razie czasowego zmniejszenia się ilości pracowników w danym zakładzie rzemieślniczym do 4-ech lub mniej pracowników, winien decydować o prawie do urlopu przeważający stan liczby pracowników w roku poprzedzającym (jeśli przeciętna liczba pracowników, obliczana co

miesiąc, wynosi co najmniej cztery i pół, prawo do urlopu przysługuje).

Przepisy o urlopach stosują się również do robotników — chałupników, o ile pracują oni stale dla jednego przedsiębiorstwa.

Do art. 2-go. Ustawa nie mówi wyraźnie, jak mają być liczone 8, 15 i 14 dni urlopu. Należy stać na stanowisku, że normy te oznaczają kolejne dni kalendarzowe bez odliczania przypadających w tych okresach niedziel i dni świątecznych. Za błędne więc uważać należy takie tłumaczenie ustawy, jakoby normy te miały oznaczać 8,15 wzgl. 14 dni roboczych.

Oznaczenie dnia w tygodniu, od którego ma być rozpoczynany urlop, należy pozostawiać porozumieniu stron; w wypadkach spornych, gdy jedna ze stron domaga się rozpoczynania urlopów w niedzielę, a druga się na to nie godzi, Inspektor Pracy winien rozstrzygać na korzyść rozpoczynania urlopów w niedzielę.

Co do płatności urlopu, wobec tego, że art. 2 mówi o płatnym 8-io (wzgl. 15-o) dniowym urlopie, a art. 4 przyznaje urlopowanemu „za cały czas urlopu normalne pobory”, należy uznać, że pracownik winien otrzymać za każdy dzień urlopu — chociażby to była niedziela lub dzień świąteczny — zwykłą zapłatę, której wysokość winna odpowiadać jego normalnemu dziennemu zarobkowi.

Na terenie b. zaboru rosyjskiego uprawnienie do urlopów może być stwierdzone na podstawie danych zawartych w robotniczych książkach obrachunkowych.

Czas pracy, uprawniający do korzystania z urlopu, należy obliczać z potrąceniem przerw, przewidzianych w art. 7-ym ustawy.

Długość urlopu pozostaje bez zmiany, niezależnie od tego, czy praca poszczególnych pracowników w zakładzie odbywa się codziennie czy też w ciągu niecałego tygodnia.

Brzmienie ustępu 2-go art. ustala, że terminatorzy i uczniowie bez względu na ich wiek oraz wielkość zakładu, w którym pracują, korzystają z urlopu 14-dniowego. Młodociani, o ile nie są terminatorami lub uczniami, w drobnych zakładach (ustęp 2 art. 1-go), z urlopu zupełnie nie korzystają.

Jeżeli młodociany nabywa prawa do urlopu przed ukończeniem lat 18-tu, to — choćby ten urlop — ze względów organizacji pracy w zakładzie — został mu udzielony już po ukończeniu lat 18 korzysta on z 14-dniowego urlopu.

Jedynie w ustępie 3-im art. 2-go jest mowa o urlopie „nieprzerwanym”; z tego wynika, że wbrew wprowadzonej zasadzie urlopu, jednak litera prawa pozwala przerywać urlopy, wskazane w ustępie 1-ym art. 2-go. Przerwy podobne należałoby stosować jedynie w wypadkach wagi wyjątkowej, gdy sprawa ta w inny sposób może być zupełnie załatwiona.

Ustęp 3-ci przyznaje urlop dłuższy pracownikom umysłowym tylko w przemyśle, handlu i biurowości. Wynika stąd, że pracownik umysłowy, zatrudniony w innych gałęziach pracy, choćby te gałęzie pracy objęte były art. 1-ym ustawy, ma jednak prawo jedynie do takiego urlopu, „jaki przysługuje robotnikom.

Ustęp ten będzie wymagał nieustannej interpretacji co do tego, jakie kategorie pracowników mają być uważane za pracowników „umysłowych”. Proszę pp. Inspektorów o rozstrzygnięcie tych wątpliwości na zasadzie utartych zwyczajów i praktyki wzorowo zorganizowanych zakładów oraz na zasadzie wykonywanych przez zakłady świadectw, a także o zwracanie się w wypadkach wątpliwości do Ministerstwa. W dalszych okólnikach będę podawał do wiadomości pp. Inspektorów ważniejsze z liczby owych nadsyłanych wątpliwych wypadków.

Ustępu 3-go nie należy interpretować w ten sposób, że pracownik umysłowy po przepracowaniu pierwszych 6-ciu miesięcy w zakładzie może żądać 2-tygodniowego urlopu, a po następnych 6-ciu miesiącach — nowego miesięcznego urlopu 1-o miesięczny, urlop, przysługujący pracownikowi po rocznej nieprzerwanej pracy, nie powinien być zastosowane udzielanie 2-tygodniowych urlopów po każdym półroczu nieprzerwanej pracy.

Ustęp 5-ty dotyczy wyłącznie robotników, a więc innych kategorii pracowników górniczych nie dotyczy.

Do art. 3-go. Pracownik zwolniony (z wyjątkiem wypadków, przewidzianych w ust. 1-ym art. 3-go), o ile nabył już prawa do urlopu w danym roku urlopowym, a urlopu tego jeszcze nie wykorzystał, winien otrzymać ten urlop w for-

nie zapłaty za czas urlopu. Jedynie za zgodą pracownika w wypadkach, gdy przedsiębiorca usuwa go bez obowiązującego wypowiedzenia, okres urlopu lub część jego może być wliczona do okresu obowiązującego wypowiedzenia (np. gdy przedsiębiorca wydal robotnika, któremu się należy urlop 8-dniowy, izamiast wypowiedzenia płaci mu za 2 tygodnie, wtedy jedynie za zgodą robotnika może mu wliczyć urlop do owych 2-ch tygodni; gdy tej zgody niema, przedsiębiorca prócz zapłaty za dwa tygodnie winien jeszcze zapłacić za czas urlopu).

Gdy pracownik zostaje wydalony np. od 1 lipca, a w dniu tym lub wcześniej ukończył ilość lat pracy, upoważniająca go do korzystania z urlopu w danym roku urlopowym, to choćby ten urlop był mu wyznaczony w sierpniu lub wrześniu, ma on prawo przy rozrachunku do zapłaty za urlop. Natomiast, gdyby uprawnienie do urlopu nabywał ten pracownik dopiero po terminie zwolnienia to nie korzysta z urlopu, gdy ten urlop został mu wyznaczony w okresie wypowiedzenia (np. na czerwiec). Przy obliczaniu uprawnienia nie gra roli, że w poprzednim roku urlopowym pracownik korzystał z urlopu późno, wskutek czego niewiele miesięcy upłynęło między końcem ostatniego urlopu a dniem zwolnienia.

Wobec wejścia ustawy w życie z dniem 1-m czerwca r.b., wszyscy pracownicy, którzy otrzymali wypowiedzenie przed 1-ym czerwca r. b., aje w dniu tym jeszcze pracowali, nie utracili uprawnienia do urlopu.

W myśl brzmienia ustępu 1-go art. 23-go, z chwilą wypowiedzenia pracy przez pracownika traci on prawo do urlopu jeszcze nie otrzymanego, choćby nawet już posiadał stosowne uprawnienie.

Przeprowadzenie dowodu prawdy, wrazie zakwestjonowania zapłaty za urlop, przewidzianego w ustępie 2-im art. 3-go, jest obowiązkiem przedsiębiorcy.

Pracownik, zatrudniony jednocześnie w paru przedsiębiorstwach, podczas urlopu, otrzymanego w jednym z nich, nie traci zapłaty za urlop, o ile czasu, przysługującego mu na zasadzie urlopu, nie zużywa na pracę w innych przedsiębiorstwach.

Pracownicy niejednokrotnie wysuwają żądanie zapłaty z góry za czas urlopu; ustawa tego żądania nie uprawnia, wobec czego sprawę tę należy pozostawić porozumieniu stron. W razie, gdy termin urlopu nie zbiega się z terminem wypłaty, dla uniknięcia trudności stąd wynikających należy doradzać wydawanie zaliczek.

Do art. 4-go. Za pobory normalne, które pracownik ma otrzymać za każdy dzień urlopu, przy płacy od godz. lub na dniówkę, należy uważać normalny dzienny zarobek robotnika, jakiby mu przypadł, gdyby w tym czasie pracował (tj. z uwzględnieniem zachodzących w czasie urlopu zmian płacy).

Jedynie w wypadku, gdy pracownik pracuje w zakładzie mniej, niż 6 dni w tygodniu, należy przy określaniu wynagrodzenia za czas urlopu kierować się przeciętnie zarobkiem, przypadającym na każdy dzień powszedni w poprzedzającym urlop okresie, który w wypadkach spornych określać będzie Inspektor Pracy. Jeżeli jednak w ciągu większej części ostatniego roku praca odbywała się przynajmniej 6 dni w tygodniu, należy za wszystkie dni urlopu wypłacać normalny zarobek dzienny z wyjaśnieniem, zawartem w ustępie poprzednim.

Przy placach akordowych, od sztuki, premjowych itp., należy stosować placę przeciętną z ostatnich 3-ch miesięcy, przyczem ogólny zarobek w tym okresie dzielić należy ilość przepracowanych dni roboczych i mnożyć przez ilość dni urlopu. Tę zasadę należy stosować względem chałupników.

W ten sam sposób oblicza się placę za czas urlopu pracownikom, otrzymującym wynagrodzenie w postaci procentów od dochodu (np. fryzjerzy, kelnerzy itp.).

Gdy pracownikowi w czasie, przypadającym na urlop, przypadają dni, płatne na akord, oraz dni, płatne na dniówkę lub od godziny, wówczas zapłatę za urlop trzeba obliczyć częściowo według każdej z powyższych zasad.

Wrazie wzajemnej ugody, mogą być wyznaczone urlopy „zbiorowe”, kiedy cały zakład lub cały oddział zakładu na czas pewien zostaje zamknięty, a niemal wszyscy pracownicy lub urlopowana cała zmiana (oczywiście w ostatnim wypadku z wyjątkiem zakładów o ruchu ciągłym), korzystają z urlopu. Urlopy takie należy uważać za pożądane, o ile natura produkcji wymaga zastosowania tej formy urlopów; w wypadkach spornych i wątpliwych sprawy takie winny być kierowane do Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej, celem powzięcia decyzji na podstawie art. 6 ustawy.

Nieuprawnieni do urlopu winni być przez czas urlopu zbiorowego zatrudnieni, lub o ile

nie wypowiedziano im pracy w terminie ustawowym, winni otrzymać zapłatę za czas przymusowego bezrobocia. Pracownicy, którzy ze względów technicznych nie mogą korzystać ze zbiorowego urlopu, winni otrzymać urlop w innym czasie; dotyczy to również pracowników chorych (ustęp 2-gi).

Zachodzi pytanie, co robić z pracownikami, uprawnionymi do urlopów dłuższych, niż zbiorowe (ten zapewne najczęściej będzie wynosił 8 dni). Nie zawsze zapewne da się rzecz zorganizować tak, by dłuższe urlopy częściowo rozpoczynaly się wcześniej i kończyły wraz z urlopem zbiorowym, częściowo zaś rozpoczynaly się z urlopem zbiorowym i kończyły później. W pewnych wypadkach możnaby zastosować dzielenie urlopów (np. 15-dniowych).

Do art. 6-go: W razie poważnych trudności w wykonaniu ustawy, uzasadniających zastosowanie wyjątków w drodze, przewidzianej w art. 6, poszczególne grupy przedsiębiorstw winny zwracać się do Inspektora Pracy właściwego obwodu, który przesyła podania do Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej.

Do art. 9: Artykuł ten należy interpretować w ten sposób, że i nadal mogą być zawierane umowy, przewidujące poszczególne warunki urlopów, dogodniejsze dla pracowników, niż to przewiduje ustawa; natomiast warunki umów, mniej dogodne dla pracowników, aniżeli warunki, przewidziane w ustawie, są nieważne.

Do art. 10-go: Za winnego przekroczenia przepisów ustawy ma być uważany przedsiębiorca lub przełożony pracownika, uchylający się od wykonania obowiązków, przewidzianych w ustawie i rozporządzeniach wykonanych do niej, lub przeskakujący mu w korzystaniu z praw z nich wypływających.

Skargę do sądu, zarówno karną, jak i cywilną, winien wnosić sam poszkodowany.

Przy wprowadzeniu w życie ustawy należy mieć specjalnie na rok bieżący na uwadze:

„Przedsiębiorstwa, pragnące rok urlopowy dostosować do roku kalendarzowego, mają prawo zaliczyć urlopy, z których pracownicy w b. r. już skorzystali, na poczet urlopów, przysługujących im na mocy ustawy“.

KRONIKA.

— ZAWODY W PIŁKĘ NOŻNĄ.

W sobotę, dnia 27. VII o godz. 5-ej p.p. odbęda się zawody w piłkę nożną między I-szą druż. K. S. Szkoły Państw. im. J.adeusza Kociuszki a I-szą druż. K. S. Zyd. Gim. Spor. Tow.

Wejście dla uczące, się młodzieży 110 mk., cywilnych 160.

— BURZA GRADOWA W POW. CZESTOCHOWSKIM.

Od włościan okoliczny dowiadujemy się, że szalała miejscami burza gradowa, wyrządzając znaczne szkody w polach i ogrodach. Burza przeszła wąskimi pasem przez Blachownię, Malice, Konradów, kierując się w stronę powiatu Wieluńskiego.

Grad wielkości włoskiego orzecha hukłszy, łamał gałęzie, młócał na pniu zboże, oraz otlukując z drzew owoce.

W lasach po burzy znajdowano zabite przez grad ptactwo.

— SNIEG W ZAKOPANEM.

W nocy z niedzieli na poniedziałek spadł w Zakopanem duży śnieg, skutkiem czego temperatura uległa wielkiemu obniżeniu.

— Z OSTROWA.

Czytamy w ostrowskim „Gońcu Nar.“: Wczoraj i dzisiaj szalała u nas szalona wichura, która w ogrodach, sadach i na polu poczyniła okropne spustoszenia. Prawie wszystkie owoce zostały z drzew postrzęsane, na gankach i chodnikach pełno połamanych gałęzi i konarów. W Parku Marcinkowskiego wyrwał silny wicher aż 5 większych drzew z korzeniami. Na Rynku i u wylotu ul. Kaliskej zostały drzewa połamane. Niemniejsze szkody znaleźć można w polu, gdyż żyto co dopiero posiezione zostało z wichrem rozniesione na wszystkie strony, tak że właściciele ponoszą olbrzymie szkody.

— INSTYTUT SOCJOLOGICZNY w Poznaniu, w porozumieniu z dyrekcją Państwowego Seminarjum Nauczycielskiego w Grodnie, podaje do wiadomości, iż termin nadsyłania „Wspomnień” nauczycieli (lek) szkół powszechnych na konkurs, ogłoszony w początku bieżącego roku, przedłuża się do dnia 1 października 1922 roku. Uprasza się zarazem o nadsyłanie rękopisów, pisanych przez pp. nauczycieli, nie na ręce p. Marji Szwejkowskiej w Grodnie, lecz wprost do

Instytutu Socjologicznego pod adresem: prof. Florjan Znaniecki, Poznań, Uniwersytet, celem umożliwienia rozstrzygnięcia Konkursu przed upływem roku bieżącego.

Dr. Marja Szwejkowska

Prof. Florjan Znaniecki.

— SYMULACYJNY NAPAD.

W ubiegłym tygodniu do urzędu śledczego zgłosiła się Janina Bałewska ze Słupcy, i zamekowała, iż wracając z Bydgoszczy w drodze zapoznała się z niejaką Jankowiak, która na stacji miała jej zaproponować pomoc w niesieniu ogażutu a następnie nocleg u siebie.

W drodze do domu Jankowiak miała iść naprzód, aby przysłać do pomocy brata, a po kilku minutach jakiś osobnik miał wyskoczyć ze żyta i obrabować Bałewską.

W krzyżowych pytaniach Bałewska poczęła się płatać, czem wzbudziła nieufność, która spowodowała poszukiwania. Zdołano ustalić, że Bałewska była przedtem w Kaliszu i nocowała w hotelu pod nazwiskiem Jankowiak. Po stwierdzeniu tego okazało się, iż data przyjazdu przez Bałewską jest niezgodną z rzeczywistością, datą bytności w hotelu. Wydział śledczy nie wiedząc co zrobić z Bałewską, która zdaje się być chorą umysłowo odesłał ją do Słupcy do rodziny.

— PRPZYCHWYCENIE ZBIEGA.

Przez posterunek w Szczypiornie przytrzymany został młodzieniec który się podał za Królikowskiego. Gdy sprowadzono go do komisariatu okazało się, iż jest to niejaki Michał Cyrulewski, poszukiwany listami gończymi przez Sąd Okręgowy.

— JESZCZE JEDEN FABRYKANT ZAPOTRZĘBOWAŁ DO FRANCJI.

Niejaki Zygmunt Lesiewicz, lat 22 zam. na Rypinie został aresztowany i osadzony w więzieniu za to, iż stałszował wraz z ojcem swoim dwa zapotrzebowania robotnicze do Francji, były one jednak tak nieudolnie wykonane, że od razu rzuciły się w oczy i spowodowały wykrycie osoby nieudolnego i mało inteligentnego talszera.

— ZMIANY W DYECEZJI.

Mianowani na probostwa: ks. W. Klódkowski, wikariusz z Kalisza, w Ochedynie; ks. M. Lewandowicz, prefekt z Piotrkowa, we Wierzbii; ks. A. Mikołajczyk, wikariusz z Sulejowa, w Orlu; ks. E. Weykert w Charłupi-Wielkiej.

Na wikaryaty: ks. Michał Wróblewski w Włocławku u św. Jana; ks. H. Kazimierowicz, student Uniwersytetu Lubelskiego, w Piotrkowie Neoprezbiterzy: ks. St. Chaberkowski w Szulzowie, ks. J. Grodkiewicz w Rzgowie pod Łodzią, ks. Fr. Gryglewicz w Prasce, ks. Fr. Jabłoński w Włocławku u św. Stanisława, ks. J. Krawiecki w Rozprzysku, ks. A. Krzesiński w Łasku, ks. W. Kubiś w Lututowie, ks. St. Szubiński w Kole, ks. K. Szumacher w Krzepicach, ks. W. Tomalka w Burzeninie, ks. J. Wietczorek w Dobricu, ks. St. Zawadzki w Goszczanowie, diakon A. Szymanowski w Milejowie.

Na prefektury: ks. St. Biskupski, magister prawa kan., prefektem w Sieradzu; ks. Br. Butkiewicz, prefekt z Żelowa, w Kaliszu; ks. Gruszewski, prefekt z Łasku, w Żelowie; ks. St. Jastrzębski, wikariusz z Kmienicy-Polskiej, w Belchatowie; ks. A. Kapusiński, prefekt z Piotrkowa, w Rudzie-Pabjanickiej; ks. W. Potrzebski, prefekt z Belchatowa, w Częstochowie; ks. Fr. Psonka, wikariusz z Milejowa, w Piotrkowie; ks. M. Zawadzki, wik. z Piotrkowa, w Koninie; ks. Strumiłło, wik. z Konina, w Sulejowie; ks. K. Radziszewski, wikariusz z Tuliszkowa, w Rakowie.

Przeniesieni: proboszczowie: ks. E. Bentkowski z Ręczna do Skomlina, ks. P. Bobotek z Sokolnik do Chwałborzyc, ks. Godlewski z Charłupi-Wielkiej do Janiszewa, ks. B. Grzmieński z Unikowa do Sokolnik, ks. Fr. Kalinowski z Skomlina do Ręczna, ks. St. Masłowski z Czajkowa do Unikowa, ks. E. Tarchalski z Chwałborzyc do Czajkowa.

Wikariusze: ks. Al. Bielawski z Sieradza do Borowna, ks. K. Chmielewski z Rzgowa do Izbicy, ks. A. Fijałkowski z Iwanowic do Radomska, ks. St. Lipski z Borowna do Iwanowic, ks. St. Łuczak z Marzenina do Widawy, ks. A. Nowak z Bogdanowa do Marzenina, ks. K. Penkala z Koła do Słupcy, ks. J. Piekieleński z Konina do Bogdanowa, ks. St. Piwnicki z Praszki do Konina, ks. Fr. Pluta do Piotrkowa-Kujawskiego, ks. I. Radkowski z Radomska do Sieradza, ks. J. Zawadzki z Burzenina do Przysatni, ks. W. Walecki z Włocławka do Kalisza (parafji św. Józefa), ks. Br. Topolski z Słupcy do Srocka, ks. J. Szymak, prefekt z Rudy-Pabjanickiej na wikariusza do św. Jana we Włocławku, ks. Wł. Rosiński z Lututowa do Tuliszkowa.

Odwołani do swej diecezji (Mińskiej) ks. T. Oskierko, proboszcz z Janiszewa, ks. Br. Kielbasa, wikariusz z parafji św. Jana we Włocławku.

Nowoutworzone parafje: Wierzbie przez podział parafji Ożarów, Chędźni przez podział parafji Sokolniki.

BERSON

Obcasy i zelówki gumowe

BERSON

sa trwałe i zachowują elegancję
waszego obuwia

Berson - Kauczuk

SKŁAD FABRYCZNY.

Łódź, Dzielna 14, (róg Wschodniej)

KALISKA FABRYKA

Splotów Drucianych i Tkanin Metalowych.

I. KARDOLINSKI

W KALISZU, ULICA NOWO-LIPOWA № 27.

Poleca na sezon bieżący:

Sploty cynkowane na ogrodzenia, drut
kolczasty, skobelki, tkaniny na arfy do wilani,
przetaki i t. p.

Biuro Centro-Opał w Kaliszu

Wiejska № 9,

lub SKŁAD przy ulicy Nowy Rynek, róg 3 Maja,
podaje niniejszym do wiadomości Sz. pp. kupcom i konsu-
mentom, że posiada:

sól w różnych gatunkach

po cenach hurtowych. Z czem się uprzejmie poleca.

We wtorek, dnia 18. b. m.
zgubiono książeczkę (ma-
ły kalendarz) w której jest codzien-
nie zapisywany chleb, brany od
piekarza. Uprasza się łaska-
wego znalazcę o zwrócenie za
wynagrodzeniem do Manta,
Aleja Józefiny 19 m. 21.
W cudzych rękach niema żad-
nej wartości. 2083

Poszukuję zaraz posady

gospodyni

znam wszechstronnie gospo-
darstwo domowe i podwórze-
we. Ulica Stawiszyńska № 5,
mieszk. 5. 2084

Letnisko

ślicznie położone, gorzyste do
odstąpienia zaraz z powodu
wyjazdu.Wiadomość: Handel Win
W. Ziolkowski.
Kalisz, Stary Rynek. 2080

Sprzedam fortepian,

wiadomość: ulica Polna 20,
m. 4 codziennie od godz. 8
rano go godz. 9 wieczór. 2078Francuskiego, 2074
niemieckiego,
teoria praktyczna,
konwersacja
udzielam ZBOROMIRSKA
Hydropatja w Parku.

Uczeń

z początkiem praktyki po-
trzebny do cukierni.
Wiad. Księgarnia W-go Skap-
skiego, ul. Warszawska. 2079Zginęła karta zwolnienia
wydana przez PKU. w Kaliszu
na imię Ignacego Spychalskie-
go rocznik 1893. 2081Zginęła karta powołania
wydana przez PKU. w Kaliszu
na imię Abrama Tondowskiego
rocznik 1887. 2076Zginął dowód osobisty
wydany przez Magistrat m. Ka-
lisza na imię Andrzeja Cieśli

Sprzedam DOM

dwa piętrowy z dwoma oficy-
nami przy ul. Dobrzeckiej 25
wiadomość Stawiszyn, Wiśnie-
wski Walenty, 2028

Ból głowy, migrenę,
dewralgię usuwają po-
wszechnie znane proszki
z „kogutkiem“ „Migre-
no Nervosin“. Zadać
w aptekach i kładach ap-
tecznych proszków
z „Kogutkiem“. 1919

Sól gorzka

i chlorek magnezi

najtaniej sprzedaje Poznański
WARSZAWA,

Marszałkowska 72. 1244

Wolanty bryczki, jed-
nokonki, wozy robocze,
koła do wozów z do-
brego suchego mater-
jału oraz wszelkie ma-
szyny rolnicze poleca:

St. Malinowski

Śrem, Wielkp. fabryka
maszyn i wozów. 1478

Sklep do sprzedania

w centrum miasta.

Wiadomość ulica Wrocławska
№ 13. 2065

Sklep spożywczy A. Miluskiej.

VESTA

Z dniem 10-go czerwca 1922 r. została otworzona w Kaliszu przy
Aleji Józefiny № 8,

AGENTURA BANKU „VESTA“ Z POZNANIA.

Przyjmuje ubezpieczenia: życiowe, wypadkowe, samochodowe, (kasko)
od kradzieży z włamaniem. Ogniove: nieruchomości, ruchomości, towa-
ry oraz krestencję rolną, także wszelkie ziemiopłody od gradobicia

Dom Handlowy W. Stadnicki i S-ka

Sp. zogr. odp.

1804

Hurtowo i detalicznie

SKŁAD

węgla, wapna, cementu
i drzewa opałowegoprzyjmuje zamówienia po cenach 1962
konkurencyjnych

zaraz wykonane.

Szymon Grün, Turecka 4, daw. 33, Tel. 120.

DRUKARNIA „GAZETY KALISKIEJ”

spółka z ograniczoną odpowiedzialnością.

Najstarsza drukarnia w Kaliszu!

Największy zakład graficzny w ziemi Kaliskiej!

Wykonuje szybko i dokładnie wszelkie roboty wchodzące w zakres sztuki graficznej.

Dziela, broszury, książki handlowe i biurowe, formularze, druki dla p. pisarzy
gminnych, afisze, klepsydry, zaproszenia ślubne oraz wszystkie inne druki. **

Kompletnie nowy asortyment czcionek najnowszych kroi. ** Własna introligatornia.

Maszyny pospieszne poruszane elektrycznością. Maszynki zecerskie. Sterotypownia.

TANIO — ŁADNIE — SZYBKO I DOKŁADNIE.